

LAP

MEDLEMSBLAD

Landsforeningen Af nuværende og tidligere Psykiatribrugere

ÅRGANG 19
FORÅR 2017

nr. 1

*Fælt lovforslag
taget af bordet
LAP jubler*

SE SIDE 2

*Besøg på "Stueren"
hvor en kunstner folder sig ud*

SE SIDE 26

FRA VOR
**EGEN
VERDEN**

SE SIDE 22

FÆLT LOVFORSLAG TAGET AF BORDET – LAP JUBLER

Tekst: Bettina Kræmer Mærsk, Hanne Wiingaard og Hanne Skou Kadziola

Når dette læses er vi kommet godt i gang med 2017. Håber alle er kommet godt ind i året og ikke har for store vanskeligheder med nytårsforsætterne eller mangel på samme. Man må ellers sige, at året startede tungt. To ministre udsender lovforslag som er skandaløse i deres mangel på respekt for de mennesker de to ministre, er ministre for.

Det ene er: ”Udkast til lov om oprettelse af specialiserede socialpsykiatriske afdelinger”.

Det andet er: ”Forslag til udvidelse af reglerne om optagelse i særlige botilbud uden samtykke ved væsentlig fare for andre eller særligt truende eller chikanerende adfærd”.

Alene titlerne på de to forslag giver en myrekryb. Primært fordi lovene de facto ophæver retssikkerheden for en gruppe af psykiatribrugere.

Lovforslagene bærer tydeligt præg af at være ”symbollove” som skal vise handlekraft. Lovgivningen sker på baggrund af tragiske hændelser, uden overhovedet at beskæftige sig med årsager og baggrunde for hændelserne.

Det er beskæmmende, at satspuljeforligsparterne iværksætter en analyse af årsagerne via SFI. For så bagefter at lave lovforslag, hvor denne rapport overhovedet ikke kan ses, ikke engang som en delrapport. Rapporten udkom 10. januar og lovforslaget blev sendt i høring omkring den 21. december 2016. Problemet man vil lovgive omkring er ”udadreagerende” brugere, hvor man vil kunne have mulighed for at anbringe dem på særlige bosteder. I lovforslaget vil man bruge masser af penge på at oprette disse nye afdelinger.

Faktisk findes der boformer i dag, der kan tage de særhensyn der er behov for – men de udnyttes ikke af

kommunerne. Den manglende brug skyldes at de koster mere, end de nednormerede bosteder visse kommuner driver. Når man fra ansatte kan høre, at et bosted på 6 år er nednormeret fra 17 medarbejdere til 6 medarbejdere til samme mængde beboere, så kan man se en af årsagerne til at nogle bliver udadreagerende. De beboere vil føle sig svigtet, fordi der ikke er personale tid til den kontaktrelation, der er baggrund for at brugere visiteres til bosted.

Man kan også undre sig over, at hele erfaringsmaterialet fra de tre projekter omkring nedbringelsen af tvang, både i behandlings- og i socialpsykiatrien, overhovedet ikke kan mærkes i lovforslagene. Faktisk ligger der en stak af redskaber, som desværre ikke er fuldt implementeret endnu. Det skyldes primært nogle faggruppers modstand og oplevelse af at være perfekte.

Baggrund for dette lovsjusk er

tragiske drab på personale på bosteder inden for de sidste 4 år.

Og det er tragisk at svigt fra kommunerne skal koste medarbejdere livet.

Det er dog også vigtigt at fortælle, at en af drabsmændene er blevet svigtet gennem to et halvt år, fyldt med løfter der ikke blev holdt, og afvisninger når han søgte hjælp.

Det er faktisk interessant at alle betydende medspillere faglige, såvel som brugerorganisationer, på området forkaster lovforslagene som værende lovsjusk, makværk osv.

Vi vil slutte med et citat fra Etisk Råds høringssvar. "...visitationsreglerne minder mere om anbringelse end om tilbud". ■

Omstridt lovforslag er nu trukket tilbage efter protester fra LAP og fra andre foreninger.

PS: I skrivende stund er det kommet os for øre at man på baggrund af den massive kritik, har besluttet sig for at trække lovforslaget tilbage. Det hilser vi med stor glæde, idet vi håber at en eventuel ny udgave vil tage højde for brugernes integritet, og også i reglerne udviser respekt for brugeren som borger med de dertil hørende borgerrettigheder.

I hele lægeverdenen bevæger man sig hen mod inddragelse af patienten, i de beslutninger der skal tages ved valg af behandling i eget sygeforløb.

Den gamle stuegang med overlægen der ankommer ved patientens seng og doserer behandlingsforløbet, og patienten som ligger renvasket i sin seng, er en saga blot. Anno 2017 inddrages borgeren eller patienten, måske med støtte fra pårørende i eget sygebehandlingsforløb. Der foregår en dialog hvor hver person kan sige til og fra, og der er meget større åbenhed om opvejning af risiko mod forventet virkning af en behandling. Der er fokus på genoptræning eller rehabilitering efter endt sygdomsforløb.

Alle faggrupper kan være ind over med deres erfaringer og viden, der så sammenholdes med patienten eller borgerens håb om at blive rask.

I LAP oplever vi til stadighed en vis metaltræthed visse steder, når det kommer til inddragelse af os som psykiatribrugere i egen behandling.

Politikerne vil som ovenfor beskrevet af Bo give vis på sigt udtænke en ny boform, hvis hensigt er at nedbringe vold på bosteder og forsorgshjem. Vi ser alle meget gerne disse krisesituationer løst, så hensigten fejler måske ikke noget. Mere tvang ser vi ikke som en løsning.

Vi har en i landsledelsen der er dybt engageret i hele problematikken, og han arbejder med "nænsom nødværge".

Det er tillige dokumenteret, hvordan åben dialog er et godt redskab. Af frygt for at glemme noget vil jeg bare nævne, at der er mange andre løsningsmodeller end mere tvang.

Vi glæder os til at se mange af vore medlemmer til landsmødet den 1. - 2. april i Svendborg. ■

indhold

23// Livsglædegruppens
udflugt til Middelfart

26// Besøg på
”Stueren” hvor en
kunstner folder sig ud

02// Leder

06// Jubilæumsskrift Sct. Hans
Hospital 200 år

07// Har økonomerne overtaget
nedslidningen af den social-
psykiatriske indsats i kom-
munerne?

08// LAP's Ø-lejr 2017

09// LAP Sommerlejr 2017

10// LAP SILKEBORG

11// Vi ses til landsmødet !

12// Hvis psykiateren møder
patienten i øjenhøjde!

14// Flytning på et ejendomme-
ligt grundlag

16// En god allieret for det
bedste i LAP

18// Tema lørdag

20// Folkemøde 2017

22// Fra vor egen verden

23// Livsglædegruppens udflugt
til Middelfart

24// Grunden til at noget der er
så ligetil er så svært

25// Poesiens side //

26// Besøg på ”Stueren” hvor en
kunstner folder sig ud

28// Lokalforeninger

11// Vi ses til
landsmødet !

22//
Fra vor
egen verden

28// Regionale foreninger

29// Liste over kollektive medlemmer i LAP

30// Hvad er en bisidder og hvad kan jeg bruge en bisidder til?

31// Krogs Krog

Medlemsbladet LAP:

Landsforeningen Af nuværende og tidligere Psykiatribrugere

Adresse:

Medlemsbladet LAP
Store Glasvej 49, 5000 Odense C
Tlf: 66 19 45 11

Ansvarshavende overfor presseloven:

Hanne Wiingaard, Tlf. 2163 7314

Korrektur:

Jakob Brixtofte Petersen

Layout:

NH

Tryk:

COOL GRAY

Teknisk ansvarlig:

Hanne Wiingaard

Oplag:

2.500 eksemplarer Indlæg bedes indsendt til LAP pr. e-mail: lap@lap.dk.

Deadline til næste nr. er:

10. april, 2017.

Redaktionen:

Hanne Wiingaard, Inger-Liss Christoffersen, Tom Jul Pedersen, Michael Krog og Niels Holmquist Andersen.

Forsidefoto:

Modelfoto.

Navngivne indlæg udtrykker ikke nødvendigvis LAP's holdninger.

Alle indlæg, der optages til bladet, bliver også lagt ud på LAP's hjemmeside. www.lap.dk

Artikler der indsendes uopfordret, forbeholder redaktionen sig ret til at redigere i.

JUBILÆUMSSKRIFT

Sct. Hans Hospital 200 år

Tekst: Bo Steen Jensen

København kommunes asyler blev flyttet i 1816 til et nybygget bygningskompleks for psykisk syge - Sct. Hans, som er beliggende i Boserupskoven ud til Roskilde fjord.

Det har fået ledelsen til at udgive et jubilæumsskrift på omkring 600 sider, fyldt med billedstof, og det er faktisk meget spændende læsning. Ikke mindst er det interessant, at se hvordan behandlingsholdningerne har svinget gennem de sidste 200 år. Faktisk var man i 1860'erne mere fleksibel og styrende efter det individuelle behov hos patienten, end hvad man får lov at være i dag. Hvor det, i nutidens Danmark, er pakker og konformitet der styrer det meste - næsten efter et Excel arks mentalitet. Mantraet "alle har ret til samme behandling" gør nemlig, at de individuelle forskelle overskygges af lighedsideer.

Om det så er ønskeligt, så burde det faktisk være et tema på en af de mange konferencer omkring tilbud til psykiatribrugere.

En debat, som nok desværre drukner i kampen for en psykiatri med fokus på økonomistyring; det er immervæk lettere, hvis man hele tiden ved hvilke komponenter, og til hvilken pris psykiatrien kører. Det er samme økonomitænkning der skaber pakkeløsningerne, som ser fine ud på det ideologiske skrivebord.

Jubilæumsskriftet er en diger sag, og den er spændende fordi den følger udviklingen fra, da psykiatrien blev et speciale for læger, og ikke længere noget religiøst, hvor psykiatriske lidelser blev set som et udslag af Guds vrede.

Er du interesseret så kontakt Sct. Hans for at høre om de har eksemplarer. Kontakt Sct. Hans på telefon 38 64 20 00. ■

Har økonomerne overtaget nedslidningen af den socialpsykiatriske indsats i kommunerne?

Tekst: Steen Moestrup

Der er meget fokus på at bruge økonomien som styringsredskab i forskellige samfundsmæssige indsatsområder, og der er rejst kritiske røster omkring Finansministeriets styring af de øvrige ministerier. Bør ministerierne være ligestillet i forhold til indsatsen og ansvaret for anvendelsen af kompetencer, på deres særlige område, således at de involverer de relevante steder på lige fod - eller er økonomien en særlig ressource, som har fortrinsret?

Økonomi er og bliver en væsentlig del af det danske samfund, men vi ønsker vel stadig at de andre fagområder får tilsvarende fokus, således at etikken, retssikkerheden og sundheden ikke tabes på gulvet, for derved blot at lade økonomien overtage disse og andre tilsvarende fokusområder totalt. Den er en væsentlig ressource

i mange forskellige samfundsmæssige forhold, men jeg mener det er forkert, når økonomerne overtager styringen udenom de andre fagområder, og uden at der stilles nogen forventninger til at tilgodese fagområder på forsvarlig vis.

Økonomi er nem at sætte i tal og en nem faktor at styre ud fra, men vi har et samfund der er bygget op på nogle etiske, juridiske og sundhedsmæssige værdier – samt en del andre værdinormer, der skal til for at få samfundet til at fungere.

Alle disse værdier bør inddrages i forbindelse med styringen af samfundet. Beslutninger som træffes på et område, bør samtidig tage et behørigt hensyn til resten af de styrende værdier. Det er faktisk tilfældet i mange situationer - måske især under den siddende regering, - at der har været en tendens til at økonomien får en alt for afgørende vægt.

Faktisk må vi på psykiatriområdet konstatere, at økonomien i mange sammenhænge er brugt som hovedargumentet og som et hovedstyringsredskab. Et eksempel var bevilning af 2,2 mia. ekstra hen over en 4-årig periode og via satspuljemidlerne – det lyder jo fantastisk, og er et godt salgsargument. Det har blot vist sig, at økonomerne har glemt at holde styr på de andre midler til området. Ved kortlægning af besparelser på de samme områder har det vist sig, at de fleste af de ekstra midler er sparet på andre konti, således at der reelt ikke har været tale om en ekstra indsats.

Det regnskab har Finansministeriet blot ikke ønsket at lægge frem i offentligheden.

Dette blot for at give et eksempel på, hvordan Finansministeriet på den ene side har været villige til at rede-gøre for en ekstra indsats, men ikke har ønsket at stå til regnskab for den samlede indsats.

Finansministeriet bør være med til at fastlægge de økonomiske rammer for en given indsats, men tilsvarende bør andre ministerier være med til at fastlægge rammerne inden for deres område. Det er ligeledes vigtigt at Finansministeriet er ude i tide, så der kan ske en hensigtsmæssig anvendelse af de tildelte midler.

Psykiatrien ville nok have disponeret anderledes, hvis man på forhånd havde fået et samlet overblik over de tildelte midler, og ikke undervejs skulle ændre på projekter pga. ændringer i økonomi. Jeg ved godt at dette er en meget ideel måde at arbejde og tænke på, og at den ikke altid svarer til hvad der er samfundsmæssigt muligt.

I forbindelse med den aktuelle indsats på det psykosociale område i kommunerne, og især i forbindelse med botilbud – har vi gennem en år-række set en udsultning af området. Set ud fra et samlet samfundsmæssigt synspunkt er det uacceptabelt, at Regeringen er i stand til først at udsulte et område, for derefter at kræve hoved- og halsret over hele indsatsen, som totalt tilsidesætter borgernes almindelige behov og retskrav. ■

LAP'S Ø-LEJR 2017

Kære Lapper og andre venner af LAP

Som sædvanligt har LAP den glæde, at invitere os alle til en Ø-lejr.

Den afholdes i år, fra fredag d. 7. juli til fredag d. 14. juli, ved Vesterhavet – nærmere bestemt Henne Bad ved Henne Strand.

Henne Bad er et tidligere pensionat fra 1934, beliggende på en meget stor naturgrund i yderste klitrække, direkte ud til Vesterhavet og placeret i badebyen Henne Strand.

Prisen for transport frem og tilbage til lejren, kost og logi, udflugter samt bankospil m.m. er kun 100 kroner pr. dag, altså i alt kr. 800. Du modtager opkrævning ved tilmelding, og når vi har modtaget din betaling, er du endeligt tilmeldt. Beløbet kan kun refunderes ved sygdom.

Der er mulighed for nedsat pris til kontanthjælpsmodtagere, da Arbejdsmarkedets Feriefond støtter LAP's Ø-lejr.

Grunden til den billige pris er, at vi alle skal påtage os små arbejdsopgaver, som tilpasses den enkeltes evner og behov.

Ligeledes skal vi bo på 2-mands- eller 4-mands-værelser, men man må så vidt muligt selv vælge, hvem man vil bo sammen med. Oplys dette ved tilmelding. (Der er flest 2-mands- og enkelte 4-mands-værelser)

Der vil være åben for tilmelding fra den 18. april 2017 og det skal ske til LAP's sekretariat på lap@lap.dk eller tlf. 66 19 45 11 (mandag til torsdag kl. 10 til kl. 14). Sidste frist er senest den 1. juli 2017.

Der kan desværre kun være højst 53 deltagere med, så skynd dig, for vi tager deltagerne efter princippet først til mølle.

Er du ikke medlem af LAP, er der alligevel mulighed for at deltage, men så skal der betales 1.100 kroner for hele herligheden.

Der ydes kun rejserefusion til LAP-medlemmer til billigste offentlige transport.

Med venlig hilsen LAP's ø-lejrgruppe

LAP SOMMERLEJR 2017

I år vil LAP's sommerlejr blive fra søndag den 30. juli til lørdag den 5. august på Brenderup Højskole på Fyn.

Vi har et program svarende til de foregående år, med nogle justeringer, som endnu ikke er fastlagt, men vil kunne ses på hjemmesiden når der er mulighed for tilmelding.

Vi skal selvfølgelig også have en festaften med god mad, musik og dans, samt dagligt hygge og socialt samvær.

I år vil vi have Kreativt Værksted med, og der vil være mulighed for at lære at flette tasker og male, samt skriveværksted.

Vi skal synge fra Højskolesangbogen med forstander Ole, og

derudover er der havevandring og bålhygge.

Det er vigtigt at pointere, at stedet har mange trapper og man skal være 100% selvhjulpne.

Pris 1.400 kr. pr person i delt dobbeltværelse og 1.800 kr. for enkeltværelse. Særlig nedsat pris til kontanthjælpsmodtagere.

Tilmelding kan ske fra tirsdag den 18. april 2017 på www.lap.dk
Mail: lap@lap.dk

Har du ikke adgang til computer er du velkommen til at kontakte LAP's sekretariat på telefon 66 19 45 11, så vil de være dig behjælpelig.

LAP's sommerlejrgruppe, Inge, Lone og Steen.

ARBEJDSMARKEDETS
FERIEFOND

Sommerlejren er støttet af Arbejdsmarkedets Feriefond.

LAP SILKEBORG

modtager af "Logen Sacro prisen 2016"

Tekst og foto: Grethe Kristine K. Nørgaard

Logen Sacro ønsker i lighed med sidste år, som en afslutning på julekoncerten, at uddele en donation til en lokal person eller organisation, som har udført en særlig humanitær, velgørende og uselvsk indsats og som du finder fortjener en påskønnelse herfor.

I den anledning modtager vi meget gerne forslag til indstillinger fra dig. Således lød den mail, som lederen af Frivilligcenter Silkeborg modtog i starten af november. Med mere end 200 foreninger der, på den ene eller anden måde, er tilknyttet centeret, var det ikke en simpel opgave.

Midt i november modtog vi en mail fra hende, hun havde indstillet os til prisen. Med disse fine ord beskrev hun os: *"Jeg vil gerne indstille foreningen LAP Silkeborg, de stiftede deres lokale afdeling i januar i år, og har to hovedformål:*

- *De arbejder for at styrke psykisk sårbares netværk og relationer*
- *De arbejder for at øge psykiatribrugeres indflydelse og inddragelse i lokalpsykiatrien."*

Hun udtalte om LAP: *"Med deres levede erfaring i bagagen trodser de egne udfordringer og arbejder kompetent og ansvarligt med deres politiske formål.*

Derudover driver de et stærkt fællesskab, med udgangspunkt i mangfoldighed og rummelighed, hvor der er plads til alle. Foreningens medlemmer udtaler selv, at dét at bidrage i et fællesskab og for et politisk formål, er et afgørende element i deres egen recovery-proces.

Det er med stor respekt for den måde, hvorpå de hver især forvalter "det personlige ansvar", at jeg indstiller dem til en donation ved Logen Sacro.

Hovedmotivet for min indstilling er, at vi som samfund skal anerkende, når de mennesker, som på mange parametre bliver klassificeret som værende socialt udsatte, rejser sig og bidrager til et bedre liv for sig selv og andre. Det er prisværdigt og fortjener opbakning og opmærksomhed."

Hverken prisen, eller hendes indstilling kendte vi til. Logen måtte have følt sig overbevist og imponeret for d. 4. december modtog vi, i forbindelse med deres julekoncert, prisen samt 10.000 kr!

Vi var selvsagt overvældet! Et er at vi selv ved vi har fat i noget stort og vigtigt, men at en udefra ser og kunne sætte så generøse ord på det, var rørende.

Jeg tror vores "samlede styrke" er kommet bag på de fleste – inklusiv os selv! Når man tænker på at vores gruppe kun er 1 år gammel, har vi nået meget, fx:

- Fra direkte nej'er og "det har vi ikke kultur for" til at uddele ansvar og nøgler til brugere på et værested.
- Fra blanke afvisninger i Psykiatriens Hus til samarbejde om blandt andet ungepanel.
- Arrangør af Frivillig fredag.
- Deltager som part i dialogmøder mellem psykiatrien og brugerne vedrørende besparelser.
- X-factor finale, 7 dage i sommerhus med LAP arbejde, afslapning og nytårsaften.
- Venskaber med nogle vi ellers aldrig ville have mødt - og som vi nu ikke vil undvære.

For det er ikke blot 2 timer hver onsdag vi er LAP'er, - det er hver dag. For flere af os har gruppen udvidet det gode ved livet.

En sagde om os: *"Når man har det skidt, har man brug for at se lysglimt. Men jer, I er jo et helt fyrværkeri!"*

Vi ved udmærket vi er privilegerede ved at være mange der vil dette! Når formanden for kommunens sundheds- og forebyggelsesudvalg siger, at vi er et aktiv for Silkeborg. Hvad andet kan vi så gøre end, at fortsætte med gennem konkrete forslag, at arbejde for større inddragelse, bedre udnyttelse af ressourcerne og generelt bedre forhold i psykiatrien? ■

▲ Kim, Mihn, Grethe og Camilla med 3 af brødrene.

Vi ses til landsmødet !

Afholdes lørdag den 1. april til
søndag den 2. april 2017

Landsmødet afholdes igen
i år på Hotel Svendborg

Hvis psykiateren *møder patienten* i øjenhøjde!

Tekst: Steen Moestrup

Psykiateren kommer let til at tale ned til patienten; det hænger sammen med netop definitionen på patienter, der betyder "passivt modtagende" på latin. Derfor foretrækker vi i LAP begrebet psykiatribrunder - en bruger har nemlig egne rettigheder i forhold til det system, som leverer en ydelse til os. Faktisk en ydelse vi betaler over skatten, og dermed kan vi sidestilles med kunder, som køber en vare. I dette tilfælde er ydelsen i form af en konsultation og rådgivning omkring livsførelse og medicin. En kunde har ret til at stille krav til den leverede vare.

Psykiateren kan møde patienten

med belærende sætninger om, hvordan denne bør tilrettelægge sit liv for at mindske symptomerne på sygdommen, - om hvilken kemi der bør tilføjes patientens daglige liv, for at denne fungerer med at sove om natten og være vågen om dagen, ikke mister modet ved modgang og forstår at tage livets daglige udfordringer. En kemi, der typisk reducerer patientens normale lyst til sex til et minimum, og derved ikke vækker ønsker om sexlivets kulørte lyster.

MØDET MED PATIENTEN

Den psykiater som således møder patienten, der passivt modtager behandlingen, får ikke mange faglige

udfordringer eftersom patienterne opfører sig som maskiner, der blot skal have et servicetjek med mellemrum, og derefter formår at fungere i en tilrettelagt hverdag uden for store udfordringer. For år tilbage var det endda en god regel, at man tilskyndede patienterne til hurtigt at få førtidspension, for så var de sikret et levegrundlag, uden at skulle yde noget til samfundet.

Hvis patienten i stedet valgte at gå til psykiateren med konkrete problemstillinger, hvor der var brug for en længere dialog, før psykiateren egentlig forstod patientens spørgsmål og derefter fik større indsigt til at kunne besvare spørgsmålet, så ville psykiateren blive udfordret. Både fordi intet spørgsmål om livet egentlig er så enkelt, som det virker ved første øjekast, og fordi systemet ikke giver psykiateren tid til at besvare spørgsmålet seriøst.

EN DYGTIG PSYKIATER LYTTET

Den dygtige psykiater overlader i stedet patienten til selv at finde svarene på livets spørgsmål, og forstår at udfordre, samtidig med at få patienten til selv at tænke over sit eget spørgsmål i en sådan grad, at denne finder ind til kernen i sig selv, og dermed finder sine egne svar.

Psykiaterens opgave er her at lytte til patienten, eller blot være forberedt på hvilke spørgsmål psykiateren kan stille patienten i den korte tid, der er til en konsultation. Spørgsmål, der får patienten til at tænke videre over sit liv mellem konsultationerne, og patienten hjælpes dermed videre med sit liv. For, trods alt, så lever patienterne mere mellem konsultationerne end i selve konsultationstiden.

Samfundet har brugt mange kræfter på at uddanne psykiaterne, og de har brugt mange år på at lære at forstå patienternes grundlag for et liv. Derfor bliver de en knap faktor, som er relativ dyr, og som man skal spare på. Mange gange glemmer man, at det i virkeligheden er patienternes tid der er væsentlig dyrere, fordi psykiateren typisk bruger 30-50 min. på en konsultation og journal-skrivning. Så det er i virkeligheden patienternes tid mellem konsultationerne, og i øvrigt livet efter konsultationerne, der skal værdi sættes. Så er det pludseligt helt andre beløb vi har med at gøre. En månedsløn er trods alt væsentlig mere end en timeløn. Flere årsværk er trods alt mere end nogle timers værk.

PSYKIATERENS VIGTIGSTE OPGAVE

Kunsten for psykiateren er altså klart at signalere, at det ikke er dennes opgave at servere svar på livets spørgsmål, og at man heller ikke har løsninger i ærmet, som formår at skabe et bedre liv for patienten. At det kun er patienten selv der kan skabe dette bedre liv, men at man giver nogle redskaber, som patienten kan tage med på livets vej. Redskaberne er dels spørgsmål, som får patienterne til selv at finde løsninger på livets udfordringer, og så medicin som mildner symptomerne på tilstande eller regulerer personens indre kemi. Kemi løser ikke de problemer der opstår på livets vej, men formår dog at gøre det lettere umiddelbart at betræde eller følge livets vej.

For patienten er det en udfordring at gøre sig selv klart hvad der er dennes personlige vej gennem livet, og hvilke udfordringer, man er klar

til at tage og hvilke man ønsker at få hjælp til via kemi, som regulerer nogle af livets funktioner på godt og ondt. Kemi er i form af piller, som f.eks. regulerer søvnen på en positiv måde, men som påvirker andre af livets funktioner negativt, f.eks. livslængden. I virkeligheden kunne denne kemiske påvirkning af patienternes søvnrytme ske, ved at psykiateren i stedet stillede patienten nogle opklarende spørgsmål om motionsvaner, spisevaner, arbejdsvaner og afslapningsvaner.

Det er imidlertid ikke altid, at patienten har motivationen til disse omlægninger af livets vaner. Andre gange kræver samfundet ting af patienten, der gør det umuligt at omlægge vanerne og derfor må kemien på banen.

EN RELATION I ØJENHØJDE

Psykiateren kan kun møde patienten i øjenhøjde når denne formår at møde patienten, der hvor han er på livets vej, og sørger for at stille de relevante spørgsmål på det rigtige tidspunkt. Journalen kan være et redskab for psykiateren, men det er sjældent at en gammel journal fortæller hvor patienten er på livets vej. Den fortæller primært om fortiden og tidligere steder på livets vej. Journalen kan sommetider indeholde data om, hvad der tidligere har hjulpet patienten.

I virkeligheden burde de spørgsmål som den gang hjalp patienten videre på livets vej være indeholdt i journalen, for det er spørgsmålene der er interessante - ikke svarene. ■

FLYTNING PÅ ET EJENDOMMELIGT GRUNDLAG

Tekst: Glenn Borgen Hansen

Foto: Hanne Skou Kadziola

Jeg er retspsykiatrisk patient og har været det i mere end seks år. Den 9. februar 2017 blev jeg flyttet fra afdeling SL 8, til den lukkede afdeling SL 10 i Slagelse.

Kort tid forinden havde jeg haft en samtale med min behandlende overlæge. Ved mødet ville overlægen tale med mig om grundlaget for min behandlingsdom. Jeg forklarede, at jeg var blevet fejlciteret så mange gange i min journal, at hvis han ville tale med mig om grundlaget for min behandlingsdom (trusler imod statsministeren), så skulle der være en advokat til stede ved et sådant møde. Han så en lille smule overrasket ud og fortalte mig så, at jeg om to timer ville blive flyttet til SL 10, som er en lukket afdeling.

EN POSITIV OVERRASKELSE

Jeg kan ikke sige andet end, at da blev jeg overrasket. SL 8 var det Region Sjælland på dette tidspunkt kaldte for en 'integreret afdeling'. Her havde jeg udgang hver dag til Slagelse by. Jeg havde også min telefon på afdelingen og internet på værelset. Nu blev jeg så flyttet til SL 10, som er en lukket afdeling, hvor patienterne hverken må have telefon eller internet. Overlægen havde som argument for flytningen udtalt ved samtalen, at man mente at jeg havde fået det værre og var blevet mere syg, så derfor måtte jeg flyttes til en lukket afdeling.

Den 9. februar 2017 kl. 14:00 bliver jeg så flyttet fra SL 8 til SL 10. Mange af de ting jeg havde på den åbne afdeling, får jeg slet ikke med ind på SL 10, da der er strenge krav til hvad patienterne må have på afdelingen. Det lader til at de fleste personaler jeg taler med på SL 10 er overraskede over, at jeg er blevet flyttet hertil. Senere i dagvagten kommer der en ansat ned på mit værelse og fortæller at flytningen faktisk slet ikke havde noget med mig at gøre. Det kunne jeg ikke helt forstå, for overlægen havde jo nogle timer forinden givet mig den forklaring at 'man' mente jeg pludselig var blevet meget syg og derfor måtte flyttes til en lukket afdeling.

DET AFGØRENDE NOTAT

Nogle dage senere fik jeg så udleveret det notat, som overlægen havde skrevet i min journal om grundlaget for min flytning. Overlægens primære argument var, at fordi jeg ikke ville tale med ham om grundlaget for min behandlingsdom uden at der var en advokat til stede ved samtalen, så måtte det jo være fordi jeg var farlig og havde tanker om at slå statsministeren ihjel.

Senere taler jeg med en medpatient som fortæller mig, at der nogle dage forinden var en mandlig patient på afdeling SL 8, som havde forsøgt at voldtage en kvindelig patient på afdelingen.

▲ Glenn Borgen Hansen

Han var pudsigt nok flyttet fra SL 8 samme dag og tidspunkt, som jeg blev flyttet til den lukkede afdeling. Nu var det jo så ikke svært for mig at regne ud, hvad der i virkeligheden var sket. En mandlig patient på SL 8 prøver at voldtage en kvindelig patient på samme afdeling. 'Man' beslutter at flytte manden til en anden afdeling, men hvor skal man flytte ham hen? Alle værelser er jo optaget på de tre retspsykiatriske afdelinger i Slagelse.

RAMT AF TILFÆLDET

Der er kun en mulighed. To patienter er nødt til at bytte plads med hinanden på to forskellige afdelinger - jeg blev så den patient man valgte.

Nu ville det jo ikke se ret godt ud i min journal, hvis man skriver, at jeg

bliver flyttet fordi der er en anden patient man er nødt til at flytte. Derfor 'opfinder' overlægen en forklaring om at jeg pludselig er blevet farlig og har behov for at komme på lukket afdeling.

Jeg fortæller denne historie, fordi det er noget som sker utroligt tit i psykiatrien. Det sker nemlig ofte at man flytter rundt på patienterne mellem de forskellige afdelinger. Da stort set alle psykiatriske afdelinger altid er fuldt ud belagte, kan man ikke bare flytte en enkelt patient, man er altid nødt til at flytte to patienter, som så bytter værelse på to forskellige afdelinger.

DER OPFINDES EN GRUND

Men hvad gør man, hvis der nu kun er en enkelt patient, der har behov for at blive flyttet? Der skal jo trods alt to

patienter til, før en omrokering kan finde sted? Jo... man finder da bare en patient på en anden afdeling og 'opfinder' en grund til, at patienten pudsigt nok har behov for at blive flyttet hen på nøjagtig den afdeling, hvor der underligt nok også er en patient, der har brug for at blive flyttet, og vupti... så passer det hele. Nu har man to patienter, som begge vil have gavn af at bytte værelse på to forskellige afdelinger. Hvor svært kan det være...

Sidst jeg hørte om en lignende flytning, var det en patient på en lukket afdeling, som 'pludselig' en tirsdag formiddag var rask nok til at komme på en åben afdeling, og pudsigt nok var der en patient på den åbne afdeling, som havde brug for at komme på lukket afdeling... psykiatri anno 2017. ■

En god allieret for det bed

Det sociales betydning for mennesker med sindslidelse.
312 sider, Akademisk Forlag, PROFESSIONSSERIEN.

Tekst: Frands Frydendal

Bogen er tænkt som en lærebog for studerende som vil lære at yde god, fagligt baseret hjælp til mennesker med sindslidelse, lige fra støtte- og kontaktpersoner til og psykiatere. Den giver ikke bare sin læser gode perspektiver på den sociale side af hjælpen. Den leverer også en stærk kritik af den måde lægerollen og psykofarmaka dominerer den psykiatri som vi kender i dag. Bogen er en stærkt omarbejdet udgave (med ny titel) af bogen "Invitation til socialpsykiatri", som siden sin fremkomst i 2008 er kommet i 5 oplag. Den nye bog har dermed gode chancer for at blive læst af mange studerende. Den er hverken lille eller let at læse, men rummer en imponerende samling inspiration, viden, argumenter og udførlige litteraturlister til fagfolk med mod på kritisk at forbedre hjælpeprofessionerne i psykiatrien.

FORFATTERNE

Der er forord og 11 kapitler, hvilket

er skrevet af endnu flere forfattere fra Danmark, Norge og Sverige og bogen indeholder henvisninger til litteratur fra hele verden. Kapitlerne støtter hinanden og dækker til sammen et stort område, men i en lærebog ville jeg også forvente en samlet kortlægning af området. Det er dog svært, for bogen eftersom den stiller sig midt i en ambitiøs og svær bevægelse: Den vil ændre sit eget centrale emne væk fra begrebet "socialpsykiatri" fordi den betragter det som "nedslidt". Den vil både fastholde de gode erfaringer, som er gjort ved at udvikle relationer mellem det sundeste hos mennesker med sindslidelse og det bedste (herunder fagligt gode kvalifikationer) hos de mennesker, de deler samfund med. Bogen vil også tage afstand fra den udvanding af begrebet "det sociale" der bl.a. uden at skelne mellem, hvad i samfundet der er godt og hvad der er kritisabelt, eller når "socialpsykiatrien" stilles overfor "behandlingspsykiatrien" og glider ind i en sekundær, støttende rolle.

Kapitlerne giver gode bidrag, men at anmelde dem alle fører for vidt. Jeg vil i stedet vælge 3 kapitler og gå lidt mere i dybden.

SINDSLIDELSE SOM NOGET SOCIALT

Benny Lihmes indledende historiske rids peger på, at al hjælp til mennesker med sindslidelse var "social" den gang før psykofarmakas fremkomst. Psykofarmaka kan måske blive en kortvarig vildfarelse før en

snarlig fremtid, hvor professionelt hjælpearbejde igen koncentrerer sig om gode relationer mellem mennesker som det virksomme i hjælpen. Benny Lihme nævner her også gode erfaringer med "åben dialog".

Én ting har ikke ændret sig i det historiske forløb, nemlig den sociale tilgangs opmærksomhed på, at der altid er elementer af sundhed til stede, lige meget hvor svær sindslidelsen er, og at man kan tale med og bygge på disse sunde elementer. Dette står i modsætning til de læger, som mener at essensen i arbejdet er behandling af sygdom.

FORANDRINGER OG FÆLLESSKABER

Noget som har ændret sig meget i det tidsrum som bogen omhandler, er det samfund og de fællesskaber som omgiver mennesket med sindslidelse. Jeg er overbevist om, at den sociale tilgang fortsat både skal lokalisere det sunde hos den sindslidende og være kritisk overfor det sunde og det syge i det omgivende fællesskab og samfund, som udgør den anden ende af relationerne.

HANDICAPKONVENTIONENS BETYDNING

Karl Bach forklarer bl.a., hvordan man med begrebet "psykosocialt handicap" kan forbinde arbejdet med FN's handicapkonvention. Derved opnår man en stærk løftestang til at sikre mennesker med sindslidelse deres rettigheder. Det kræver nok også at begrebet "handicap" befries

ste i LAP

fra den misforståelse, at det ikke kan helbredes eller bedres. Den svenske ordning med en person, (et ”patientombud”) som især skal hjælpe patienten med at få sine rettigheder respekteret, giver i sammenligning med den danske SKP- ordning (støtte- og kontaktperson) meget bedre resultater.

ET BREDT FOKUS

I et eksempel på bogens bredde omtaler Peter la Cours kapitel religion, som er en del af alle samfund, spiller en stor rolle for de fleste sindslidende, og rummer derfor store potentialer for bedring. Samtidig påpeger forfatteren det påfaldende i, at fagfolk ofte viger tilbage for at berøre psykiske forhold som opleves eller udtrykkes i et religiøst sprog. Kapitlet tilbyder en model for dialog om mening og meningsløshed, som kan hjælpe med at forholde sig kvalificeret også til det religiøse.

Dertil omfatter bogen endnu 8 kapitler om vidt forskellige emner, men med samme tæthed af inspiration, nytænkning og gode erfaringer.

ET OMRÅDE I UDVIKLING

Bogen giver mange forskellige gode indtryk af et område i udvikling, og med den seneste omarbejdelse tilstræber bogen at udvikle sig med området. Jeg håber det fortsætter, og at bogen i næste udgave for alvor går fra rollen som konstruktiv kritiker og vover pelsen som autoritativ og kreativ lærebog. En bog, hvor de studerende kan finde et velformet

begreb med indhold til afløsning af det nedslidte begreb ”socialpsykiatri”. På min ønskeseddel til næste udgave er derfor en sammenhængende kortlægning og navngivning af området og bogens egen definiti-

on af ”psykosocial rehabilitering”, ”psykosocial muliggørelse”, eller hvad det nu skal hedde. Hvis ikke forfatterne bag denne gode bog kan gøre det, så ved jeg ikke hvem der skulle kunne. ■

TEMA-LØRDAG

**Tekst og foto: Lise Duus og
Inger Ladegaard**

Inovember 2016 afholdte LAP i samarbejde med Bedre Psykiatri, Vejle en utrolig dejlig og spændende tema-lørdag i Vejle.

Bestyrelsesmedlem Lise Duus fra LAP startede dagen med at byde velkommen til de 35 personer, der havde tilmeldt sig. Flere af deltagerne var kommet langvejs fra, og det var vi selvfølgelig utrolig glade for.

SPÆNDENDE OPLÆG

Tema-lørdagen bestod af tre oplæg, hvor forfatter og underviser, Wenche Thinnesen Vogtmann, var den første foredragsholder. Wenche startede med at tage os med på en rejse rundt i skrivningens spændende univers med det formål at skabe en større bevidsthed omkring, hvilke muligheder og glæder for et psykisk sårbart menneske, det kan have at anvende kunsten at skrive terapeutisk.

Derefter var det Winnie Snedker,

der er ergoterapeut og kunstterapeut. Hun fortalte om hendes mange og succesfulde erfaringer med at anvende kunstterapi i psykiatrien.

Winnie er til daglig ansat i psykiatrien.

GOD MAD, SKØN SNAK OG HYGGE

Efter de to første oplæg var det tid til frokost, som Grethe og Bente fra Bedre Psykiatri stod for. Lækkert smørrebrød der blev suppleret med en masse skøn snak og hygge ved bordene.

De sidste to oplægsholdere var Annette Uhlemann og Jan Rested med De5rytmer. De startede med at fortælle om deres dans, og hvilke forløsninger det har givet dem personligt som mennesker, ved fast at give sig hen til danseformens uendelige muligheder.

Derefter var det deltagernes tur til at afprøve De5rytmer med yderst

professionel hjælp fra Anette og Jan, og stort set alle deltagerne var med ude på dansegulvet. Kl. 15.30 var der kaffe og hjemmebag.

EN DEJLIG LØRDAG

Til sidst holdt vi en mundtlig evaluering, hvor de mange positive tilbagemeldinger kun bekræftede os i, at der er behov for og ligeledes stor interesse for at udtrykke sig med enten ord, visuelt eller fysisk i forhold til at opnå en større forståelse for samt

indsigt i den sårbarhed et menneske kan føle.

Evalueringsskemaerne, som næsten alle udfyldte efterfølgende, taler også deres eget tydelige sprog; alle var positive overfor denne temalørdag.

Så muligheden for at vi i LAP vil skabe et tilsvarende projekt i samarbejde med Bedre Psykiatri, Vejle, er klart til stede. Specielt formand Karin Birch Lange vil vi gerne sende en særlig tak, for det gode sam-

arbejde vi havde omkring denne tema-lørdag.

Flere af deltagerne har siden meldt sig ind i LAP, og det er jo kun ekstra dejligt.

Her til sidst vil vi derfor blot sige: Tak til alle der deltog for at bidrage til at gøre denne dag helt særlig. ■

FOLKEMØDE 2017

LAP tager igen til Folkemødet.

Tekst: Michael P. Krog
Foto: Tom Jul Pedersen

Folkemødet på Bornholm er en næsten ustopkelig succes, som stiger år for år.

Træffet i den bornholmske by Allinge, er blevet Roskildefestivalen for politisk interesse-rede. Det vrir med journalister og politikere, men også en hel såkaldt 'almindelige' mennesker, som hver især på havnen falder over hinanden og de mange kabler som tv-stationer har lagt ud.

LAP har i flere år haft sit eget telt, ligesom mange andre interesseorganisationer og har kæmpet om opmærksomheden blandt de besøgende. Et kommunikationsslogan siger, at 'opmærksom er eksistens'. Hvis kun få lægger mærke til dig, 'eksisterer' du ikke.

Derfor er det vigtigt med stærke navne og stærke budskaber. Også i år.

Sidste år fik 'rebell fra Langeland' Ole Sørensen, årets LAP-Pris. Siden har han ofte været i medierne og på utallige møder. Han har været emnet for en bog sig og fået besøg af Dronning Margrethe.

Den ære er der ikke mange socialarbejdere som får, og han er på mange måder helt sin egen.

Ole Sørensen er med til at åbne LAP-teltet på Folkemødet 2017 og er også senere i teltet. Der er andre kendte og mere ukendte oplægsholdere i LAP-regi i dagene fra torsdag den 15. til søndag den 18. juni. Programmet offentliggøres senere og vi vil også dække begivenhederne i næste LAP-Blad og på vores andre medier som hjemmeside og Facebook.

Så hvis ikke du er i Allinge, vil du alligevel kunne nynne med på: Bornholm, Bornholm, Bornholm... ■

▲ Redaktionen samlet. Foto: Nils Holmquist Andersen

FRA VOR EGEN VERDEN

LAP-Medlemsbladet har i den seneste tid ændret sig.

Redaktionen på LAP-Medlemsbladet afholder møde 4 gange om året.

Ved hvert møde er der nogle tårnhøje forventninger til bladets indhold og udseende.

Vi har fået gode råd til, hvordan vi kan skabe et moderne medlemsblad med aktuelle vinkler på tidens debatter og politiske strømninger. Vi har fået gode idéer til, hvordan form og farver kan medvirke til at danne plads for læsevenlighed, og overblik. Derfor har redaktionen ændret bladets udseende en smule. LAP's orange farve er gennemgående. Billedsiden er forbedret med større krav til kvalitet, samt billedtekster, så vidt det er muligt. Der er luft i teksterne med flere mellemrubriker, som er en lille, ekstra overskrift

midt i en tekst. Med andre ord har vi strammet lidt op på den røde tråd for at binde en sløjfe på alt det gode i LAP-Medlemsbladet. Vi har lagt en linje og banet vejen for, at brugernes blad bliver læst, da vi har indgået samarbejde med Info Medias artikeldatabase, som ofte benyttes når der søges fakta til artikler, der udgives i medierne.

Vi har lagt nye deadlines, så vi er aktuelle op til agurketiden, omkring jul og er politisk aktuelle op til tiden for Folkemødet på Bornholm, som vi også dækker.

BRUGERNES BLAD ER AFHÆNGIGE AF BRUGERNES INDLÆG

Poesi-siden vil blive fast i LAP-Medlemsbladet, da vi har indgået et sam-

arbejde med Nikolaj Brie Petersen og fået lov til at trykke hans digte. Genkendeligheden vil være stor, da bagsiderne afsluttes med det joviale causeri, Krogs Krog.

Den endelige røde tråd formes af brugernes indlæg. Vi er afhængige af jeres indlæg i form af gode skarpe fotos, kombineret med stærke og skarpe tekster, også i forbindelse med de mere kulturelle indlæg til poesi-siden. Men fremover forbeholder redaktionen sig ret til at redigere i indholdet uden forudgående godkendelse, da det kan være meget tidskrævende for os, at redigere tekster som alle kan blive enige om.

Redaktionen glæder sig til at modtage jeres indlæg.

Hilsen redaktionsgruppen ■

LIVSGLÆDEGRUPPENS

udflugt til Middelfart

23-11-2016

Tekst: Gihta Hansen
Foto: Brian Hammerum

18 LAP-medlemmer var med på Livsglædegruppens udflugt til Psykiatrisk Samling i Middelfart.

Vi mødtes på Middelfart Bane-
gaard og gik samlet til Algade 8,
hvor Middelfart by var lavet som
Peberkageby, og hvor der var en
udstilling om, hvordan de nordiske
lande fejrede jul for flere generatio-
ner siden.

På samme adresse er Café Inga,
en museumscafé, der er indrettet
med 100 år gamle møbler og male-
rier. Her fik vi alle lidt hjemmelavet
julebag som kiksekage, juleboller og
forskellige julesmåkager.

Derefter havde vi halvanden time
i Middelfart midtby på egen hånd,
hvorefter vi igen mødtes uden-
for Psykiatrisk Samling, som er det
tidligere sindssygehospital fra 1888.

PLEJEREN FORTÆLLER

Her fik vi først et længere foredrag
af Else Toft, som nu var pensionist,
men havde arbejdet som plejer på

▲ P.S. Krøyer

sindssygehospitalet hele sit arbejds-
liv. Hun fortalte meget levende og
engageret, og svarede på alle de
spørgsmål vi havde, inden vi blev
sluppet løs på selve museet, som var
uhyre interessant.

EN KUNSTNERISK PATIENT

P.S. Krøyer var indlagt der 3 gange,
og museet har stadig flere tegnin-
ger, som han lavede, imens han var
indlagt.

Til sidst gik vi til Asia Restaurant,
hvor alle fik en dejlig buffet. Fanta-
stisk mad og stemning at slutte en
god dag af med. Alle var trætte, da
der var en 5-7 kilometers gåtur in-
kluderet i udflugten.

Tak til deltagerne, som alle bidrog
til at dagen blev sjov og interessant,
og at der blev knyttet nye venska-
ber. ■

▼ Peberkagebyen

GRUNDEN TIL AT NOGET DER ER SÅ LIGETIL ER SÅ SVÆRT

Tekst: Tom Jul Pedersen

I forrige nummer af LAP bladet har Petrine Severin en artikel med overskriften: "Hvordan kan noget synes så ligetil og alligevel være så svært?"

Det hun taler om, er ansatte med bruger baggrund det der også på nu dansk hedder "Peers". Hendes lønnede job er som projektkonsulent i Peernetværket i Danmark. Det er sat i verden for at skabe et netværk blandt de medarbejdere med brugerbaggrund, der er i landet. Så selvfølgelig har hun den meget positive pen fremme; det er en del af jobbet at "tale det hele op" som man siger. Peers er vejen frem.

OS OG DEM

Hun er fortalende for, at det er en selvfølgelig at der er Peers, men at det er mærkeligt at det så alligevel er svært? Problemerne kan være samarbejde med de øvrige kollegaer, og at de ikke bliver betragtet som enhver anden medarbejder. Problemet er at man nemt kan skabe et "os og dem", hvor den nye medarbejder får prædikatet skrøbelig og sårbar. Det vil sige at der er nogle særlige medarbejdere, som der skal "passes på" skriver hun, uden at komme med svaret.

Svaret er, at hvis man sender det signal ud, at man er "skrøbelig" og skal "passes på" så gør kollegaerne det. Det er alment menneskeligt. Så det er ikke fordi de er Peers, men fordi den ansatte sender det signal ud ubevidst. Jeg interviewede en gang en Peer medarbejder, der var uddannet i Århus. Jeg kunne tydeligt mærke at han havde svag stemmeføring, var lidt tøvende når han skulle svare og der var ikke meget energi i ham. Han vil netop blive betragtet som en sårbar person.

Præcis som Petrine skriver "Dem og os". Det skyldes blandt andet, at energiniveauet er under det man forventer af ansatte. Den gruppe af Peers, der er fulde af energi og "falder ind" i personalegruppen vil ikke opleve det samme. Svaret er at lige børn leger bedst. Hvis den ansatte Peer medarbejder har en form for psykiatriske adfærd, vil personalet se vedkommende som en de skal passe på. Ellers ikke. Personalet tænker netop ikke, som Petrine antyder, at der kommer en med "levede erfaringer" (der har prøvet det på egen krop). Derimod tænker de, at denne person ikke er som os. Ham er vi ikke meget for at lukke ind i indercirklen her på vores arbejdsplads.

DISKRETE PEERS

Nogle steder har de Peers, men de reklamerer ikke med det. Det er bare almindelige arbejdere, hvor ingen kan vide hvem der er det. Det står ingen steder, og ledelsen siger det ikke når den nye ansættes. Der siges blot, at der kommer en ny medarbejder den 1. marts, netop for at undgå "os og dem" problematikken, som netop er en form for stempeling.

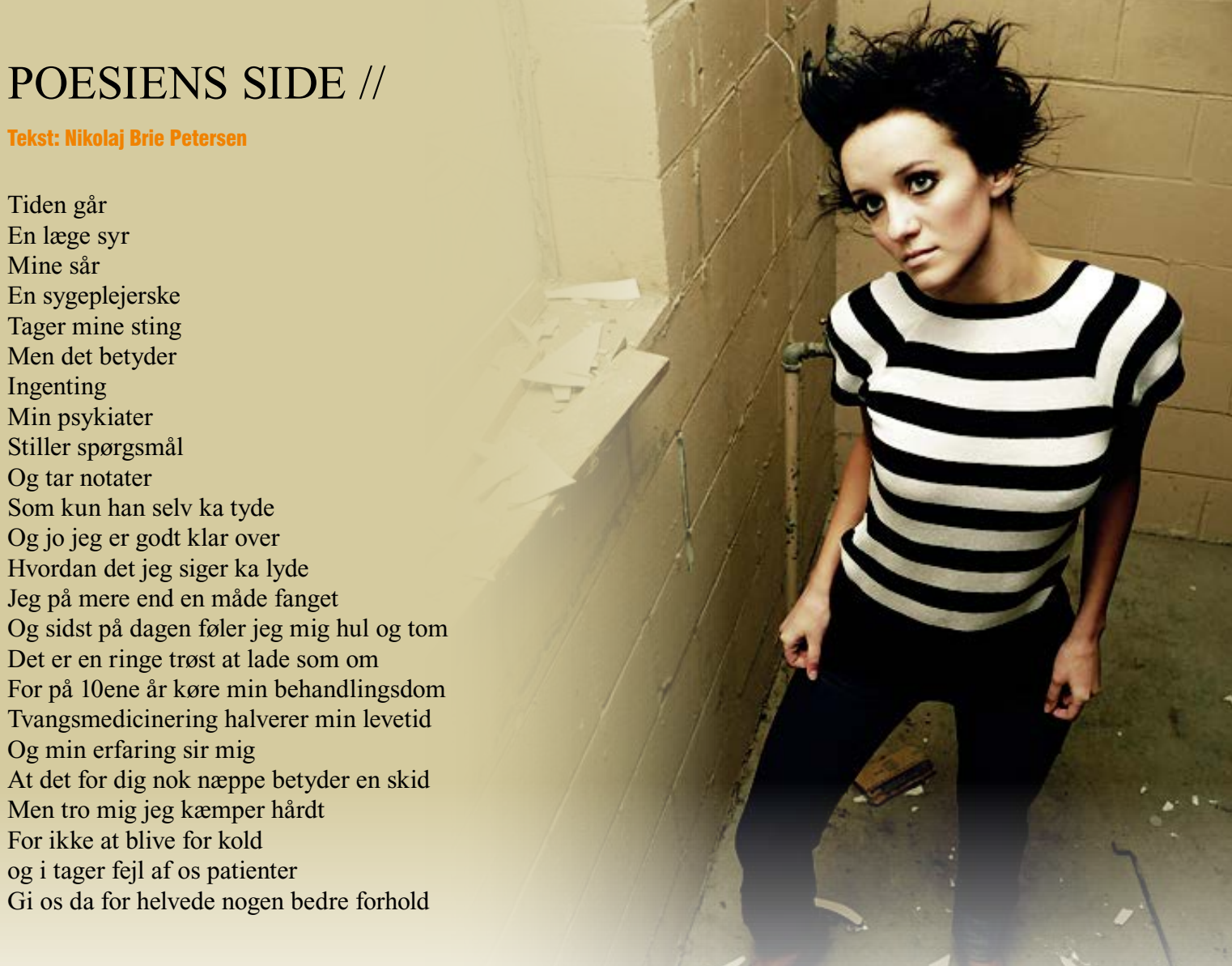
EKSKLUSION FRA FÆLLESSKABER

Peernetværket i Danmark, skaber netop "os og dem", idet de står for kun er for ansatte med bruger-baggrund. De mener det selvfølgelig positivt, at den målgruppe netop har behov for at skabe noget sammen, kollegial sparring osv. Bagsiden af medaljen er, at de andre personaler holdes uden for. Peers laver et reservat eller en oase for dem selv, alt efter hvilke "briller" man har på. ■

POESIENS SIDE //

Tekst: Nikolaj Brie Petersen

Tiden går
En læge syr
Mine sår
En sygeplejerske
Tager mine sting
Men det betyder
Ingenting
Min psykiater
Stiller spørgsmål
Og tar notater
Som kun han selv ka tyde
Og jo jeg er godt klar over
Hvordan det jeg siger ka lyde
Jeg på mere end en måde fanget
Og sidst på dagen føler jeg mig hul og tom
Det er en ringe trøst at lade som om
For på 10ene år køre min behandlingsdom
Tvangsmedicinering halverer min levetid
Og min erfaring sir mig
At det for dig nok næppe betyder en skid
Men tro mig jeg kæmper hårdt
For ikke at blive for kold
og i tager fejl af os patienter
Gi os da for helvede nogen bedre forhold

Hvad er Pear to Pear ?

BESØG PÅ ”STUEREN” hvor en kunstner folder sig ud

Portræt af Nikolaj Brie Petersen

Tekst: Inger-Liss Christoffersen
Foto: Nils Holmquist Andersen

Mit besøg på ”Stueren” inspirerede mig til at skrive om det spændende galleri og kunstværksted - og især om personen bag.

Nikolaj har kraftfulde piercinger rundt omkring i sit ansigt, og frisuren er klippet helt specielt – men tag ikke fejl ved første blik. Hans rolige, og behagelige stemme åbner op for et menneske, som har meget på hjerte - og under hans fortælling samt svar på de spørgsmål jeg stiller, aner jeg et hjerteligt og varmt menneske, som grundet sin diagnose har måttet gemme sig lidt under sin maskering. Nikolaj som bor på Nørrebro, er gift og har to børn. Næsten hver dag tager han afsted til Roskilde for at åbne sit galleri og tage imod gæster, som har strømmet ind siden udstillingen åbnede for ca. ¾ år siden, samt ikke mindst at arbejde med sin kunst.

ÅBENBARING AF GENBRUG

Ved rundvisningen i galleriet blev jeg svært overrasket over denne åbenbaring af genbrug, som bliver omdannet til spændende kunst. De mange digte, der bestemt ikke er skønlitteratur, men ærlig prosa som passer til kunstværkerne er en fin kombination. De fleste materialer kommer fra folks donationer af næsten hvad som helst.

Der er åbent næsten hver dag, og lige siden åbningen har stedet haft besøg af utallige interesserede både i og uden for hospitalet. Sct. Hans Hospital havde 200 års jubilæum sidste år, og tidligere overlæge Karin Garde medvirker i en interessant YouTube-video om Stueren.

Stueren blev etableret i samarbejde med centerchefen og Competence center for Retspsykiatrisk Center. Projektet stopper efter påske, hvorefter Nikolaj fortsætter sine aktiviteter på sit værksted i Avedøre. Man kan gå ind på Facebook og trykke Stueren for at se og følge Nikolajs kunstneriske virke.

Jeg foreslår at en indsamling bliver iværksat af f.eks. LAP i samarbejde med andre psykiatريفoreninger, sådan at kunstneren kan forsætte måske et andet sted. Jeg vil gå så langt som til at sammenligne Nikolajs kunst med Ovaraci på Risskov Hospital i Århus, hvor kunsten for eftertiden ville kunne blive stående. For værkerne, både malerier og skulpturer samt tilhørende digte, viser virkelig hvad psykisk sygdom kan få frem på det kunstneriske område – og det er værd at huske på for fremtiden.

KUNST SOM AFLØB

Nikolaj får afløb for sine frustrationer og dæmoner (en skizofreni-diagnose) gennem kunsten og digtene. På Facebook-siden Stueren, skriver han dagligt digte, nogle er muligvis ikke altid let tilgængelige for andre at forstå, men Nikolaj udtrykker sine ”her og nu” - tanker og følelser på helt sin egen måde.

ET BESØG VÆRD

Udstillingen er virkelig et besøg værd for jer, der har lyst til en helt speciel udflugt i Roskilde. Nikolaj Brie Petersens spændende kunstværksted og galleri ligger oven på det gamle Sct. Hans Hospitals museum ved kirken på vesthospitalet. ■

▲ *Nikolaj Brie Petersen og
Inger-Liss Christoffersen*

► *Maleri af
Nikolaj Brie
Petersen*

◀ *Værk af
Nikolaj Brie
Petersen*

Lokalforeninger

FAP MIDTVEST:

v/Lone Toustrup, toustrup67@hotmail.com

LAP ÅRHUS:

v/Ingrid (Sussi) Sejerøe-Olsen,
Telefon 6154 7650,, iso435@hotmail.com

LAP SILKEBORG

Netværksgruppe Silkeborg
v/Tonny Johansen, Telefon 3029 8674
tonny.johansen@webnetmail.dk

LAP HORSENS

Netværksgruppe Horsens
v/Johnny Hansen, tlf. 2444 8949, johohansen@gmail.com

LAP RANDERS:

v/Anette Rousing,
Telefon 2733 5713, lapranders@gmail.com

LAP NORDSJÆLLAND:

v/Steen Moestrup, Langbjerg Park 57, 3400 Hillerød
Telefon: 2822 2765, steen@lap.dk

LAP ROSKILDE OG OMEGN:

v/Niels Laursen, Grønnegården 572 B, 2670 Greve
Telefon: 4390 5268, nielsoglaursen@youmail.dk
LAP Roskilde har træffetid anden torsdag,
hver måned kl. 14.00 -16.00 hos PsykInfo,
Kornerups Vænge 9, st. tv., 4000 Roskilde

LAP VESTSJÆLLAND:

v/Valentina Trantel Djurhuus-Andersen
Lundtoftevej 4, 4293 Dianalund
Telefon: 2255 1046, v.djurhuus@gmail.com

LAP HOLBÆK:

v/Bruno Madsen
Telefon: 4053 6067, madsen76bruno@gmail.com

LAP KØGE OG OMEGN:

v/Tina Møllegaard Hesselbjerg
t.hesselbjerg@gmail.com

LAP NÆSTVED OG OMEGN:

v/Hanne Wiingaard, Pilevej 4, 4683 Rønnede
Telefon 2163 7314, wiingaard@lap.dk

LAP KØBENHAVN/FREDERIKSBERG:

Vesterbrogade 103, 1., 1620 København V
Tlf.: 33 26 16 23
www.lap-kbh.dk, kontor@lap-kbh.dk
Formand for bestyrelsen:
Per Nielsen
grustoft@gmail.com
Tlf.: 25 86 05 54

LAP KØBENHAVNS OMEGN:

v/Lars Arredondo, Dalstrøget 104, st., 2870 Dyssegård
Telefon: 23 49 40 34, larsa@tdcadsl.dk

LAP GULDBORGSUND OG LOLLAND:

www.123hjemmeside.dk\LAPguldborgsund
Formand: Jytte Rasmussen,
Telefon: 2874 0352, udstrup.jytte@hotmail.com
Næstformand og kasserer: Erik Warburg
Telefon: 5094 7936, erik.warburg@live.dk

KONTAKTPERSON I SVENDBORG KOMMUNE:

Ulla Pedersen, Støberbakken 8, 1.tv., 5700 Svendborg
Telefon: 6220 1509

Regionaleforeninger

LAP MIDTJYLLAND:

v/Tom Jul Pedersen
Telefon: 2988 4532, tomjulpedersen@lap.dk

LAP SYDDANMARK

v/Lise Duus
Telefon: 2231 0942, lise.duus39@gmail.com

LAP REGION SJÆLLAND:

Midlertidig kontakt:
Hanne Wiingaard, wiingaard@lap.dk

LAP REGION HOVEDSTADEN:

v/Bo Steen Jensen
Telefon: 3969 3388 / 2578 3388, zentao@lap.dk

Liste over kollektive medlemmer i LAP

Aktivhuset Freya	2670 Greve
CSD Odense	5000 Odense C
Banehuset	4450 Jyderup
Blåkærgård	8800 Viborg
Bofællesskabet Kirsten Marie	2800 Kgs. Lyngby
Botilbudet Skovsbovej	5700 Svendborg
Brugerrådet f/Socialpsyk. Jammerbugt Kommune	9440 Åbybro
BUPS – Brugerudviklingspro-jekt for Psykisk syge & Sårbare	2820 Gentofte
Café Aroma	5700 Svendborg
Café Utopia	7500 Holstebro
Center Nørrebro	2200 København N
Den Blå Café	7430 Ikast
Den Grønne Gren	8900 Randers C
Den Gule Dør	4600 Køge
Det Gule Hus / Askovgaarden	2200 København N
Forvandlingsværkstedet	2650 Hvidovre
Fountain House, København	2100 København Ø
Gallohuset	8000 Århus C
Haslekollegiet	8210 Århus V
Huset i Overgade	9800 Hjørring
"IFK 98" – Kæmperne	2200 København N
Jobigen	8800 Viborg
Lyspunktet	4500 Nykøbing Sj
Mamma Mia	2400 København NV
Mandagsklubben i Vejlbj Vest	8240 Risskov

Multihuset Isefjord	4300 Holbæk
NABO-Center Amager	2300 København S
Netværkscaféen	7700 Thisted
Netværkstedet Thorvaldsen	1871 Frederiksberg C
Nordfyns Psykiatricenter	5471 Sønderød
Outsideren	2200 København N
PH - Aktiv	8600 Silkeborg
Regnbuehuset	2630 Taastrup
Sind klubben i Hillerød	3400 Hillerød
Skejbyhave	8200 Århus N
Skiftesporet	7400 Herning
Socialpsykiatrien og Aktivitetshuset Støberiet	2750 Ballerup
Socialpsykiatrien, Botilbud	4640 Fakse
Socialpsykiatrisk Center	4330 Hvalsø
Socialpsykiatrisk Center Rosengaarden	6900 Skjern
Stop Op	4880 Nysted
Stoppestedet	5000 Odense C
Støttecentret	6960 Hvide Sande
Støttecentret	6950 Ringkøbing
Støttecentret	6900 Skjern
Støttecentret	6920 Videbæk
Sundbygård	2300 København S
Sølvagergård	4293 Dianalund
Ungegruppen	8900 Randers C
Værestedet Perronen	4800 Nykøbing F
Værestedet Væksthuset	8700 Horsens

- ☐ Jeg er nuværende eller tidligere psykiatribrugere og ønsker medlemskab af LAP: 125 kr. årligt
- ☐ Jeg er nuværende eller tidligere psykiatribrugere og ønsker medlemskab af LAP, jeg er på kontanthjælp/hjemløs: 50 kr. årligt
- ☐ Vi er psykiatribrugere og ønsker kollektivt medlemskab af LAP for vores forening/værested/institution m.v. [kontakt sekretariatet]
- ☐ Jeg er ikke psykiatribrugere, men ønsker abonnement på Medlemsbladet LAP: 175 kr. årligt
- ☐ Vi ønsker abonnement på Medlemsbladet LAP til vores institution/forening: 300 kr. årligt
- ☐ Individuelt støttemedlemskab: 200 kr. årligt
- ☐ Kollektivt støttemedlemskab: 600 kr. årligt

Du er velkommen til straks at indbetale dit medlemskab/abonnement på LAP's konto i Danske Bank: Reg.: 3574, konto: 30 01 88 89 27 eller via MobilePay til nr. 24 23 73 93 (LAP Landsforeningen) - husk at skrive afsender på din betaling. Ellers vil du ved indsendelse af denne indmeldelsesblanket modtage et indbetalingskort.

Indmeldelse kan også foregå på www.LAP.dk

INDMELDELSES//BLANKET//

NAVN:

ADRESSE:

FØDSELSDATO OG ÅR:

POSTNR. OG BY:

KOMMUNE:

REGION:

EVT. TLF:

EVT. EMAIL:

Landsforeningen Af nuværende og tidligere Psykiatribrugere

Store Glasvej 49 · 5000 Odense C · Tlf: 66 19 45 11

HVAD ER EN BISIDDER

og hvad kan jeg bruge en bisidder til?

LAP har i nogle år haft et tilbud om en bisidderordning og har derfor et korps af frivillige bisiddere,

der selv har eller har haft en eller anden form for tilknytning til psykiatrien, klar over hele landet. Bis-

idderordningen er da også blevet brugt, men vi kunne godt tænke os at den blev brugt endnu mere.

- En frivillig bisidder er en person, der ulønnet går med dig, når du f.eks. skal mødes med kommune, jobcenter, læge, bank, advokat eller andet.
- Bisidderen kan tilbyde dig en samtale både før og efter mødet.
- Bisidderen har tavshedspligt.
- Bisidderen har gennemgået et bisidderkursus eller anden form for træning
- Bisidderen er vurderet egnet til opgaven
- Bisidderen er ikke en ekspert, der fører sagen for dig, men derimod en uvildigsparringspartner, som du kan drøfte din situation med.

Det er uden udgifter for dig at benytte en bisidder fra LAP.

DU KAN FX BEDE OM AT FÅ EN AF DEM MED, HVIS DU:

- Er i tvivl om, hvordan du får dine tanker og ønsker formuleret
- Har svært ved at bevare overblikket og koncentrere dig
- Har brug for en at støtte dig til, som kan hjælpe dig både før og efter et møde
- Skal have et møde med en sagsbehandler.
- Skal have et møde med din almindelige læge
- Skal have et møde med en anden behandler eller myndighed
- Så føl dig mere tryk, få en bisidder ved din side

SÅDAN FÅR DU KONTAKT TIL EN BISIDDER FRA LAP'S BISIDDERKORPS:

Henvend dig til LAP's sekretariat i Odense på tlf.: 6619 4511 eller pr. e-mail: lap@lap.dk.

Oplys navn og tlf. nummer og giv en kort beskrivelse af til hvad, hvor og hvornår du har brug for en bisidder.

LAP vil hurtigst muligt forsøge at finde en ledig bisidder, der kan og vil påtage sig opgaven.

Bisidderen kontakter dig, og I aftaler nærmere om, hvordan I vil forberede jer på det eller de møder, hvor du ønsker bisidderens medvirken. Om muligt ved at mødes eller evt. pr. tlf.

Store Glasvej 49, 5000 Odense C

POST

Sendes ufrankeret
Modtageren
betaler portoen

**LANDSFORENINGEN AF NUVÆRENDE OG
TIDLIGERE PSYKIATRIBRUGERE**

+++ 15714 +++
7993 Sydjylland-Fyn USF B

KROGS KROG

Af Michael P. Krog

DEMOKRATI.. TAK!

Aret har lidt mere gået sin gang og vi er ved at lægge vinteren langsomt bag os. Et sikkert forårstegn er det årlige samlingspunkt og traditionelle landsmøde i LAP, som også i år foregår i centrum af Svendborg. Landsmødet er sin del af det danske demokrati. Demokrati er besværligt, men efter min – og Winston Churchills - mening det mindste onde. Især i sammenligning med de andre som kan være diktatur, kongeligt enevælde eller alles kamp mod alle. Da vi var et bondesamfund diskuterede man heftigt, om man havde magt og stemmeret efter 'hoveder' eller 'høveder' – altså hvor rig man var i forhold til hvor mange dyr man ejede. Det blev dog til 'en mand én stemme'. Og det var en mand, som dengang bestemte og stemte fordi kvinderne ikke havde valgret. Det fik de først i 1915, men trådte først i kraft i 1918. I Grundloven fra 1849 havde man udelukkende som mand en stemme. Vel at mærke hvis man var en uberygtet mand, som var indfødt og fyldt sit 30te år. Den væsentlige undtagelse var de fem frygtede f'er: som nævnt - fruentimmere foruden, forbrydere, fattiglemmer, folkhold - det vil sige tjenestefolk og sidst men ikke

mindst fjolser. Som ofte blev omtalt som forrygte. Det var alt fra det vi senere kaldte åndsvage og evnesvage og i dag ville kalde psykisk udviklingshæmmede til gale og i dag benævner psykisk syge eller mennesker med en psykosocialt handicap. Der er vist endda kommet en nyere betegnelse til. Den Grundlov vi fejrer hvert år den 5. juni, var diskret skrevet meget mangelfuld og den stemmeberettigede gruppe udgjorde således kun cirka 15 % af befolkningen. Men det var alligevel historisk set meget demokratisk i forhold til det tidligere enevælde.

Så vores gruppe, som holder landsmøde 1. og 2. april i Svendborg, kom noget senere til end andre. Der er dog stadig en relativ stor gruppe tilbage, som stadig ikke har stemmeret. Det gælder umyndiggjorte eller mennesker, hvis økonomi er sat under administration. Men overraskende nok er der stadig en passus i love som muliggør at forbrydere og fattige i særlige tilfælde stadig kan fratages deres stemmeret. "Valgret til folketinget har enhver, som har dansk indfødsret, fast bopæl i riget og nået den i stk. 2. omhandlende valgretsalden, medmindre vedkommende er umyndiggjort. Det bestemmes ved

lov, i hvilket omfang straf og understøttelse, der i lovgivningen betragtes som fattighjælp, medfører tab af valgret." (Grundloven 1953, §29) Grundloven giver altså mulighed for det, men valgloven indeholder ikke sådanne bestemmelser. Lige nu har en række umyndiggjorte mennesker med støtte fra skuespilleren Lone Hertz, hvis søn Thomas er ramt, lagt sag an mod Staten for få give umyndiggjorte stemmeret. Jeg kendte selv et menneske, som var i splid med sin familie og var blevet umyndiggjort. Han følte det meget krænkende og særligt at han ikke som alle andre kunne stemme til Folketingsvalg. Jeg skriver kende, fordi han døde sidste år.

Jeg synes helt ærligt, at vi skal være glade for vores demokrati og kæmpe for det, som mange gør i resten af verden. Præsident Trump i USA har sin helt egen måde at være præsident på. Det er nu officielt at hans modkandidat ved valget, Hillary Clinton fik 3 millioner flere stemmer, men tabte fordi de amerikanske valgsystem favoriserer små stater i forhold til store. Trump mener nu, selvom han vist ikke har beviser eller statistik som beviser det, at Clinton fik 5 millioner illegale stemmer fra illegale

indvandrere, således at han alligevel vandt stort. Grundtvig skrev, at ord skaber hvad de nævner. Med andre ord, hvis man tilstrækkelig mange gange siger noget forkert, vil efterhånden flere tro at det er sandhed. Eller hvis man hele tiden bruger nedladende ord og skældsord og taler negativt om bestemte person og befolkningsgrupper, så hænge mere og mere ved, så det bliver en 'sandhed' for nogle. Trump spiller også på den store mistillid der er til journalister og medierne.

Vi skal hele tiden holde øje med og se magthaverne efter i sømmene. Det gælder både de store, de mindre og de små magthavere... Magt har en særlig tendens til at korrumpere og jo mere magt og jo længere tid man sidder med magten, jo mere har den en kraft til at korrumpere... Denne klumme er et lille eksempel og af og til et forsøg på at holde magten, magthaverne og mennesker fast på ordet og at de skal tjene 'folket' og det mandat de har fået til låns...

Jeg har i min tid mødt mange store og små mennesker. Sidste torsdag i januar var vi en del som tog afsked med Karl Bach, som trådte af som udviklingskonsulent for LAP. Han har været i psykiatriverdenen langt før min tid og gennem udviklingen fra Galebevægelsen og til LAP, har Karl medvirket til at skabe mere forståelse og indflydelse for psykiatribrukerne. Jeg har kærligt drillet ham her på siden. Blandt andet fortalt historien om to LAP-medlemmer, som talte sammen og den ene fortæller at Gud har talt til ham. Det insisterer han på, men Karl overhører det og siger at det har han aldrig gjort. Jeg har også set Karl som afrikansk høvding ved en international conference, men i daglig tale kalder jeg ham dog kun Karl den Store... Han har gjort meget og fyldt meget i dansk psykiatri – og det skal han have tak for!

Ved Karls afskedsreception mødte jeg også en anden stor mand. Den store rorgænger, landsfader og tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen. Jeg takkede ham for de gyldne ord, som jeg flere gange har brugt her på siden: 'Kan vi ikke gøre det lidt bedre?'... Det var brugt om en situation med en cyklende mor med et barn bag på cyklen. Men kan bruges i så mange andre situationer... Vi talte kort om, hvor vigtig humor er i tale og på skrift. Humor er livsforlængende. Nogle mener endda at det kan helbrede næsten uhelbredelige sygdomme. Humor er til 'maven' og ikke kun til 'hovedet', så hele kroppen kommer med og du forstår og husker bedre hvad der bliver sagt. Så start dagen med en smil, og fortsæt med at smile til verden og dem du møder. Måske det kan mildne luften for de klippede får, og gøre livet bare lidt mindre absurd og mere menneskeligt... Sommeren er på vej... Kys det nu, det satans liv, grib det, fang det før det er forbi... Hav det nu godt og pas rigtig godt på jer selv!

Kærligst Michael

KROGS
KROG

DANMARK

PP

Afsender: Medlemsbladet LAP, Store Glasvej 49, 5000 Odense C